

Theodolinda in Regem erigit Agilulphum Septembri mense ejusdem anni.

Agilulphus in Pachate sequitur anni 591. Mediolani confirmatur, die videlicet 15. Aprilis, Cyclo Lunæ III., Solis XII., Lit. Dominic. G.

Paulus Diaconus lib. 3. cap. 36.

Agilulphus post annos regni 25. mense Septembri finitos mortit an. 613. titur anno 615.

Paulus lib. 4. cap. 43.

Adoaldus admodum puer cum Theodelinda matre eodem anno 615. statim à morte Agilulphi regnat.

Adoaldus, cùm insaniret, postquam cum matre regnaverat annis decem, ejus est, & Arioaldus substitutus circa Octobrem anni 626. cœptus videlicet Adoaldi undecimo.

Paulus lib. 4. cap. 43. videtur annos Adoaldi decem solidos numerare, sicut & duodecim sequentes Arigaldi, nec alias chronotaxis staret cum sequentibus modo dicendis. At calculum turbaret Honori Pontificis summi ordinatio, si ea dicitur 28. Septembri alliganda esset anni 526. ut contendit V.C. Paprobrochius in Conatu, etenim de electione Adoaldi, & Arioaldi electione extat ejusdem Pontificis epistola ad Isaacum Exarchum. Aprius itaque Sigonius hoc ab annum 625. refert, in cuius Septembri Honori electus, seu ordinatus sit, quod evincitur ex ejusdem Honori epistola altera ad Episcop. & Epiri datâ Idibus Decembris Ind. XIV. Porro Pontificis ordinatio nullo modo ad Septembrem anni 623. retrahit poteat, quod oportet, si anni Regum Langobardorum numerari deberent ab anno 568.

Arioaldus itaque Rex creator circa Octobrem anni 625.

Potius duodecim annos completos, vel saltem mox complendos, moritur Octobri mense anni 637.

Paulus lib. 4. cap. 44.

Rothari circa Octobris finem anni 637. regnat.

Edictū profert Novemb. mense anni 644.

Moritur cōpletis annis 16. & mensibus 4. sub Martii initium anni 654.

Rodoaldus penè eodem tempore moritur, cùm regnaverit simul cum Patri annis 5. dies 7. Succedit Aripertus eodem anno.

Agilulphus eadem anno fit Rex mense Septembris.

Mense Aprili anni 589. confirmatur in Regem a Langobardis.

Paulus Diaconus lib. 3. cap. 36.

Agilulphus post annos regni 25. mense Septembri finitos moritur an. 613. titur anno 615.

Paulus lib. 4. cap. 43.

Adoaldus regnare incipit cum matre eodem anno 613.

Adoaldus cicitur anno 623. capto anno undecimo regni sui circa Octobrem.

Adoaldus, cùm insaniret, postquam cum matre regnaverat annis decem, ejus est, & Arioaldus substitutus circa Octobrem anni 626. cœptus videlicet Adoaldi undecimo.

Arioaldus creatur anno 623.

Moritur anno 635.

Paulus lib. 4. cap. 44.

Rothari regnat anno 635.

Moritur completis annis 16. mensibus 4. sub Martii initium an. 652.

A *Paulus lib. 4. cap. 44. scribit Rotharin Codicem, quem Edictum vocavit, edidisse anno septuagesimo septimo, ex quo Langobardi in Italiam venissent, currente videlicet à precedenti Aprili. Editū characteres Peregrinus ipse profert hujusmodi; IIX. anno Regni sui Ind. 12. (legendum est procul dubio secundā) mense Novembri (productā videlicet usque ad Kal. Januarii, ut alias sepe) atque anno LXXVII. post adventum Regis Alboini. Consentit idem designari bis Novembrem anni 644. At ex precedentibus, octauus Rotharis annus cœptus fuisset Novembri anni precedentis 642. , morsque Rotharis ad annum pertineret 652. nam fatente Peregrino regnavit annis 16. mensibus 4. Sigonius in diffiniendis annis regni Rodoaldi, & Ariperti à Paulo recedit, & exhibet Edictum Rotharis cum characteribus Pauli Historia repugnantibus. Id adnotare placuit, ne partium studiis teneri videamur. Ratio dicendorum efficit, ut nullo modo Rodoaldi regnum à Patri regno distingui possit; eo proinde regnante ea acciderunt, quæ Paulus tradit, quæque alijs videri possent eveniisse post Rotharis obitum. Aliquot tamen menses post Patrem regnasse credimus, cùm uxorem accepit Gundibergam, quæ adulterii accusata, Carelli Monachia absolute est, & viro occiso edificavit Basilicam Ticinensem. Jo. Baptista. Itaque Rodoaldus obiisse intelligendus est circa Septembrem anni ejusdem 654.*

B *Aripertus anno 654. Hæc omnia probè suis circa Septembrem regnare incipit.*

Moritur anno 661. ad finem vergente, anno regni ejus octavo curante.

Bertaridus, & Gadebertus filii succedunt eodem tempore.

Post annum unum, menses tres à morte Ariperti, Grimoaldus Dux Beneventanus regnum occupat, primis nempe mensibus anni 663.

Grimoaldus anno sexto Regni sui mente Julio Ind. XI. auget Edictum Rotharis, anno videlicet 668. Moritur anno 671.

Aripertus regnare cœpisset mensibus postremis anno 652.

Mortuus esset an. 659. Grimoaldus regnare cœpisset primis mensibus anni 662.

Edictum supplevisset anno 667.

Mortuus fuisset circa annum 669.

E *De anno, quo Grimoaldus regnare cœpit dubitari nequit, cùm Peregrinus ipse Rotharis Edictum suppletum agnoscat anno 668. ex notis inscriptis legibus Langobardorum editioris Basileensis an. 1557. anno videlicet Grimoaldi VI. mense Julio Ind. XI.*

V. Hæc observare placuit, ut agnosceretur optimè Paulum à Sigonie intellectum, & rite duplēcē Epocham constitutam, qua distinctione neglecta, ut rite constituantur anni Rotharis, & Grimoaldi, de quibus dubitari nequit ob extantes in Langobardorum legibus characteres, spatia à Paulo inducata, quibus praecedentes Reges floruerere, amplianda sunt, à quibus tamen se hanc recedere velle dixerat Peregrinus. Certè Landulphus aliter intelligi nequit, quam constitutā, admis̄aque duplēcē Epochā ubi ait; Langobardos anno 568. Ind. prima Kal. Aprilis de Pannonia egredios, secundā in Italia prædari cœpisse, tertiam dominatum instituisse. Hæc ad ea ferè, quæ Noster ex seculari Historia in Vita Petri Senioris narrat, obser-